

Hải Dương, ngày tháng 4 năm 2023

Số: /TTr - BCĐ

TỜ TRÌNH

Về việc đề nghị điều chỉnh giảm chỉ tiêu bao phủ bảo hiểm xã hội theo Nghị quyết Đại hội đảng bộ tỉnh lần thứ XVII

Kính gửi: Ủy ban nhân dân tỉnh

Trong những năm qua, được sự lãnh đạo, chỉ đạo thường xuyên của Tỉnh ủy, Hội đồng nhân dân (HĐND), Ủy ban nhân dân (UBND) tỉnh về việc thực hiện pháp luật về bảo hiểm xã hội (BHXH), bảo hiểm y tế (BHYT), bảo hiểm thất nghiệp (BHTN), Chính sách BHXH, BHYT, BHTN đã ngày càng được cải thiện, đảm bảo quyền lợi cho người tham gia, góp phần ổn định, an sinh xã hội trên địa bàn tỉnh.

Theo tinh thần Nghị quyết số 28-NQ/TW ngày 23 tháng 5 năm 2018 Hội nghị lần thứ bảy, Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa XII về “Cải cách chính sách bảo hiểm xã hội” (Nghị quyết số 28-NQ/TW); Nghị quyết số 125/NQ-CP ngày 08/10/2018 của Chính phủ ban hành chương trình hành động của Chính phủ thực hiện Nghị quyết số 28-NQ/TW; Kế hoạch số 109-KH/TU ngày 07/9/2018 của Tỉnh ủy Hải Dương thực hiện Nghị quyết số 28-NQ/TW; Nghị quyết 69/NQ-CP ngày 19/5/2022 của Chính phủ về việc giao chỉ tiêu phát triển đối tượng tham gia BHXH; Nghị quyết Ban chấp hành đảng bộ tỉnh 2021-2025: *Với mục tiêu cố gắng phấn đấu phát triển đến năm 2025 có 55% lực lượng lao động tham gia BHXH.*

Để phấn đấu hoàn thành được các chỉ tiêu phát triển người tham gia BHXH, BHYT, BHTN, Ban chỉ đạo thực hiện chính sách BHXH, BHYT tỉnh báo cáo, trình Ủy ban nhân dân tỉnh xem, xét trình Tỉnh ủy, HĐND tỉnh xem xét, điều chỉnh chỉ tiêu bao phủ BHXH đến năm 2025: **“Tỷ lệ lực lượng lao động trong độ tuổi tham gia bảo hiểm xã hội đạt 50%, trong đó nông dân và lao động khu vực phi chính thức tham gia BHXH tự nguyện chiếm khoảng 6% lực lượng lao động trong độ tuổi; 42% lực lượng lao động trong độ tuổi tham gia bảo hiểm thất nghiệp.”** cụ thể như sau:

I. Kết quả thực hiện bao phủ bảo hiểm xã hội đến 31/12/2022

1. Mục tiêu cụ thể của tỉnh:

Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XVII, Nghị quyết số 09/NQ-HĐND, Chương trình hành động số 2230/CTHĐ- BCĐ ngày 29/7/2022 của Chủ tịch UBND tỉnh, Trưởng Ban chỉ đạo về việc thực hiện các Nghị quyết về thực hiện chính sách BHXH, BHYT (Chương trình hành động số 2230/CTHĐ- BCĐ), cụ thể:

a) Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XVII, Kế hoạch số 109-KH/TU ngày 07/9/2018 của Tỉnh ủy Hải Dương thực hiện Nghị quyết số 28-NQ/TW và Nghị quyết số 09/NQ-HĐND phân đấu đến năm 2025 đạt 55% lực lượng lao động tham gia BHXH;

b) Chương trình hành động số 2230/CTHĐ- BCD

- Năm 2022: đạt 48,6% lực lượng lao động trong độ tuổi tham gia BHXH (trong đó: tỷ lệ tham gia BHXH bắt buộc là 42,6%; tỷ lệ tham gia BHXH tự nguyện là 6%).

- Năm 2023: đạt 50,8% lực lượng lao động trong độ tuổi tham gia BHXH (trong đó: tỷ lệ tham gia BHXH bắt buộc là 43,8%; tỷ lệ tham gia BHXH tự nguyện là 7%).

- Năm 2024: đạt 53% lực lượng lao động trong độ tuổi tham gia BHXH (trong đó: tỷ lệ tham gia BHXH bắt buộc là 45%; tỷ lệ tham gia BHXH tự nguyện là 8%).

- Năm 2025: đạt 55% lực lượng lao động trong độ tuổi tham gia BHXH (trong đó: tỷ lệ tham gia BHXH bắt buộc là 46%; tỷ lệ tham gia BHXH tự nguyện là 9%).

2. Kết quả tỷ lệ bao phủ bảo hiểm xã hội đến 31/12/2022:

- Kết quả tính đến hết ngày 31/12/2022, đối chiếu với chỉ tiêu Nghị quyết số 09/2020/NQ-HĐND ngày 24/12/2020 của HĐND tỉnh về kế hoạch phát triển kinh tế xã hội 5 năm 2021-2025: Tổng số người tham gia bảo hiểm xã hội (BHXH) là: 423.055/930.063 người, đạt 45,49% tổng số lực lượng lao động trong độ tuổi có việc làm¹, Trong đó:

+ Tỷ lệ tham gia BHXH bắt buộc là 377.239/930.063 người, đạt 40,56% trên tổng số lực lượng lao động trong độ tuổi có việc làm, **thấp hơn chỉ tiêu giao 2,04%** (tỷ lệ chỉ tiêu được giao 42,6%).

+ Tỷ lệ tham gia BHXH tự nguyện là 45.816/930.063 người, đạt 4,93%% trên tổng số lực lượng lao động trong độ tuổi có việc làm, **thấp hơn chỉ tiêu giao 1,07%** (tỷ lệ chỉ tiêu được giao 6%)

3. Tốc độ tăng trung bình người tham gia BHXH tăng giai đoạn 2020-2022

- Năm 2020 số người tham gia BHXH là: 391.438 người (trong đó: BHXH bắt buộc là: 357.491 người; BHXH tự nguyện là: 33.947 người)

- Năm 2021 số người tham gia BHXH là: 420.294 người (trong đó: BHXH bắt buộc là: 377.120 người; BHXH tự nguyện là: 43.174 người)

Như vậy tốc độ tăng trung bình trong 3 năm qua trên 15 ngàn người, tuy nhiên tốc độ này có xu hướng giảm dần năm 2022, chỉ tăng so với năm 2021 là 2.761 người (Trong đó có: 114 người tham gia BHXH bắt buộc và 2.647 người tham gia BHXH tự nguyện). Công tác phát triển người tham gia BHXH chưa đạt được tiến độ mục tiêu của Nghị quyết số 09/NQ-HĐND ngày 24/12/2020 (Nghị quyết số 09/NQ-HĐND).

II. Một số khó khăn khách quan

¹ Lực lượng lao động trong độ tuổi có việc làm ước tính theo Niên giám thống kê 2021 là: 930.063 người

1. Bối cảnh tình hình kinh tế - chính trị thế giới biến động khó lường, phức tạp, nhiều diễn biến chưa từng có tiền lệ, đặc biệt cuộc xung đột Nga-Ukraina cùng dịch bệnh để lại những hệ lụy sâu rộng, cả trực tiếp và gián tiếp đối với nhiều doanh nghiệp sản xuất, xuất khẩu đang chịu áp lực lớn vì đơn hàng sụt giảm, đã ảnh hưởng lớn đến tình hình sản xuất kinh doanh, việc làm, thu nhập của doanh nghiệp và người lao động; đời sống Nhân dân vẫn còn gặp nhiều khó khăn sau gần ba năm chịu ảnh hưởng của dịch Covid-19, qua đó tác động mạnh đến công tác thu, phát triển người tham gia BHXH, BHYT, BHTN.

2. Hiện nay trên địa bàn tỉnh Hải Dương, các dự án sản xuất kinh doanh đã đi vào ổn định, sử dụng tối đa nguồn lao động trong tỉnh; việc khai thác phát triển đối tượng trên địa bàn tỉnh rất khó khăn do các doanh nghiệp không đủ nguồn lực thu hút nguồn lao động ở các địa phương khác đến làm việc. Mặt khác tình hình thu hút đầu tư trong tỉnh cũng có xu hướng giảm, đến nay tỉnh Hải Dương vẫn chưa thu hút được những tập đoàn kinh tế lớn có tầm ảnh hưởng lớn đến phát triển kinh tế - xã hội của địa phương. Như vậy, tốc độ phát triển người tham gia BHXH hàng năm trong thời gian tới dự báo sẽ chậm lại.

3. Người lao động tham gia BHXH tại Hải Dương đang có xu hướng dịch chuyển nơi làm việc như: Sang các tỉnh bạn có thu nhập cao hơn một số nhóm người lao động ở các tỉnh ngoài không còn làm việc tại Hải Dương mà trở về quê làm việc gần gia đình...

4. Hiện nay do tình hình kinh tế khó khăn vì vậy số người lao động nhận BHXH một lần có xu hướng tăng lên, khó kiểm soát vì vậy người tham gia BHXH rời khỏi hệ thống an sinh nhiều dẫn đến giảm tỷ lệ người tham gia.

5. Công tác lãnh đạo chỉ đạo của một số cấp ủy, chính quyền cơ sở chưa tích cực vào cuộc đồng hành với ngành BHXH tuyên truyền vận động người dân tham gia BHXH tự nguyện.

6. Nhận thức của một số bộ phận người dân chưa đồng thuận để tham gia BHXH tự nguyện vì vậy tỷ lệ tham gia BHXH tự nguyện còn chậm.

III. Nguyên nhân cụ thể đề xuất điều chỉnh

1. Theo tinh thần Nghị quyết số 28-NQ/TW ngày 23 tháng 5 năm 2018 Hội nghị lần thứ bảy, Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa XII về “Cải cách chính sách bảo hiểm xã hội”; Nghị quyết 69/NQ-CP ngày 19/5/2022 của Chính phủ về việc giao chỉ tiêu phát triển đối tượng tham gia BHXH; Nghị quyết số 125/NQ-CP ngày 08/10/2018 của Chính phủ ban hành chương trình hành động của Chính phủ thực hiện Nghị quyết số 28-NQ/TW phân đấu đến năm 2025 đạt 45% lực lượng lao động tham gia BHXH, trong đó 2,5% lực lượng lao động trong độ tuổi tham gia BHXH tự nguyện. Như vậy, so với chỉ tiêu Nghị quyết số 28-NQ/TW thì tỉnh Hải Dương đã vượt kế hoạch được giao.

2. Để phân đấu hoàn thành được các chỉ tiêu phát triển người tham gia BHXH theo tinh thần chỉ đạo của Tỉnh ủy, HĐND tỉnh và Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XVII hết sức khó khăn vì những nguyên nhân sau:

a) *Thứ nhất:* Tốc độ tăng trung bình hằng năm phân đấu tối đa cũng chỉ đạt

được 1,5% lực lượng lao động trong độ tuổi tham gia BHXH và tối đa đến năm 2025 phần đầu cũng chỉ tăng thêm được 4,5% lực lượng lao động tham gia BHXH cộng với số người tham gia BHXH hiện có thì chỉ đạt được 50% lực lượng lao động tham gia BHXH.

b) Thứ hai: Thực hiện Nghị định số 135/2020/NĐ-CP ngày 18/11/2020 của Chính phủ quy định (tăng) tuổi nghỉ lương hưu, người lao động tự do tham gia BHXH tự nguyện và do thực hiện Nghị định số 07/2021/NĐ-CP ngày 27/01/2021 của Chính phủ quy định chuẩn nghèo đa chiều giai đoạn 2021-2025, đã tăng mức thu nhập đóng BHXH từ 700.000 đồng/tháng (*từ năm 2021 trở về trước*) lên mức 1.500.000 đồng/tháng (*từ năm 2022*); tăng gấp trên hai lần (*mức thu nhập cũ*) đã gây khó khăn cho những người đang tham gia đóng ở mức thu nhập thấp, dẫn đến người dân không có đủ khả năng tài chính để tiếp tục tham gia đóng BHXH tự nguyện.

c) Thứ ba: Trong quá trình xây dựng các chỉ tiêu của Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XVII, Nghị quyết 09-NQ/HĐND và Chương trình số 2230, các cơ quan chuyên môn đã căn cứ các Mục tiêu của Kế hoạch số 109/KH-TU ngày 07/09/2018 của Tỉnh ủy Hải Dương về việc Thực hiện Nghị quyết số 28-NQ/TW ngày 23/5/2018 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII về “Cải cách chính sách BHXH”; Kế hoạch số 4107/KH-UBND ngày 22/11/2018 của UBND tỉnh về việc thực hiện Nghị Quyết 28/NQ-TW và trên cơ sở lực lượng lao động (*theo Dân số hàng năm của Cục Thống kê tỉnh*) để áp dụng thực hiện tính toán các chỉ tiêu kinh tế xã hội cho các giai đoạn. Với phương pháp tính toán các chỉ tiêu kinh tế xã hội cho cả giai đoạn, cho các năm là rất cao, luôn tỷ lệ thuận với tăng dân số hàng năm, như vậy rất khó có khả năng để thực hiện hoàn thành chỉ tiêu trên địa bàn tỉnh.

Từ những nguyên nhân nêu trên, Ban chỉ đạo thực hiện chính sách BHXH, BHYT tỉnh Hải Dương báo cáo, kính trình UBND tỉnh Hải Dương xem xét, trình Tỉnh ủy, HĐND tỉnh xem xét, điều chỉnh chỉ tiêu phát triển người tham gia BHXH trên địa bàn tỉnh./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Chủ tịch và các PCT UBND tỉnh;
- Sở Lao động - TBXH;
- BHXH tỉnh;
- LĐVP UBND tỉnh: Ô Hải, Ô Khanh;
- Lưu: VT, KGVX.Lai(7).

**KT. TRƯỞNG BAN
PHÓ TRƯỞNG BAN**

**GIÁM ĐỐC BHXH TỈNH
Trần Thị Hương**